

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

PRETESTARE
CICLUL LICEAL

Profil real, sport
06 aprilie 2022

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

SUBIECTUL I (24 de puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Constituirea statului moldovean a urmat în general un tipar asemănător cu cel din Țara Românească. În scopul protejării frontierei de est, în eventualitatea unei agresiuni tătare, regalitatea maghiară a organizat vecinătatea trecătorilor sub aspect militar având statutul unei mărci conduse de voievodul Dragoș din Maramureș (1347). Alături de „marca” înființată de regalitatea ungară la est de Carpați se aflau formațiuni politice de felul celor menționate în „Diploma Ioniților”. În 1332 bunurile episcopiei cumanilor, fuseseră luate arbitrar în stăpânire de „puternicii acestor locuri”. Numele de Moldova se poate explica prin existența unei formațiuni politice pe valea Moldavei care prin extindere a sfârșit prin a îngloba întreg teritoriul dintre Carpați, Nistru, Dunăre și Mare.”

(Academia Română, *Istoria Românilor*, București. 2003)

SURSA B.

„Între întemeierea Munteniei și aceea a Moldovei este o mare deosebire; cea dintâi se datorează reunirii diferitelor formațiuni politice dintre Dunăre și Carpați sub un conducător local, anume voievodul de la Câmpulung și Argeș: este, prin urmare, un proces intern. Cea de-a doua este rezultatul unei cuceriri din afară, a unei ocupări a teritoriului dintre Carpați, Nistru și mare de către un conducător venit de peste munți. În Moldova a fost într-adevăr o descălecare, întâi a lui Dragoș, apoi a lui Bogdan, coborâți amândoi din Maramureș, în timp ce, în Muntenia, întemeierea a plecat din însuși cuprinsul viitorului stat.”

(Constantin C. Giurescu, *Istoria românilor*, vol. I , 1946)

Nr.	Item	Punctaj	
1	<p data-bbox="225 197 874 232">Explică, cu trimitere la surse, termenul <i>descălecat</i>.</p> <hr data-bbox="225 264 1299 273"/> <hr data-bbox="225 322 1299 331"/> <hr data-bbox="225 380 1299 389"/> <hr data-bbox="225 439 1299 448"/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	<p data-bbox="225 459 1214 526">Numește două fapte istorice importante, care stau la baza constituirii statului medieval Țara Moldovei.</p> <hr data-bbox="225 562 1299 571"/> <hr data-bbox="225 620 1299 629"/> <hr data-bbox="225 678 1299 687"/>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	<p data-bbox="225 721 1299 788">Formulează, în baza surselor și a cunoștințelor obținute anterior, o caracteristică a procesului de formare a statelor medievale românești. Argumentează răspunsul.</p> <hr data-bbox="225 824 1299 833"/> <hr data-bbox="225 882 1299 891"/> <hr data-bbox="225 940 1299 949"/> <hr data-bbox="225 999 1299 1008"/> <hr data-bbox="225 1066 1299 1075"/> <hr data-bbox="225 1133 1299 1142"/> <hr data-bbox="225 1200 1299 1209"/> <hr data-bbox="225 1267 1299 1276"/> <hr data-bbox="225 1344 1299 1352"/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	<p data-bbox="225 1373 1299 1440">Compară opiniile autorilor cu privire la formarea statului medieval Țara Moldovei. (sursele A și B). Argumentează răspunsul.</p> <hr data-bbox="225 1476 1299 1485"/> <hr data-bbox="225 1534 1299 1543"/> <hr data-bbox="225 1592 1299 1601"/> <hr data-bbox="225 1659 1299 1668"/> <hr data-bbox="225 1727 1299 1736"/> <hr data-bbox="225 1794 1299 1803"/> <hr data-bbox="225 1861 1299 1870"/> <hr data-bbox="225 1928 1299 1937"/> <hr data-bbox="225 1995 1299 2004"/> <hr data-bbox="225 2063 1299 2072"/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la impactul factorului extern în procesul de constituire a statelor medievale românești.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„Cele două războaie au reprezentat victorii importante în cadrul campaniilor expansioniste ale Romei, câștigând sprijinul și admirația oamenilor pentru Traian. Prin cuceririle ulterioare din Asia, Traian a realizat cea mai mare întindere din istoria Imperiului Roman. O mare parte a populației masculine a Daciei a fost ucisă în luptă, trecută în sclavie sau înrolată în legiuni romane și trimisă să lupte la mare distanță de Dacia, în parte pentru a descuraja alte rebeliuni. Perioada de după războaiele dacice a fost una de romanizare și exploatare a aurului din Carpații Apuseni, fapt ce a asigurat creșterea economică susținută și pacea relativă la Roma. A fost început un mare proiect de construcții, îmbunătățind infrastructura Romei în general. Traian a devenit cu adevărat un împărat civil, deschizând drumul unor întăriri interne ulterioare în cadrul imperiului, ca stat unitar și puternic.”

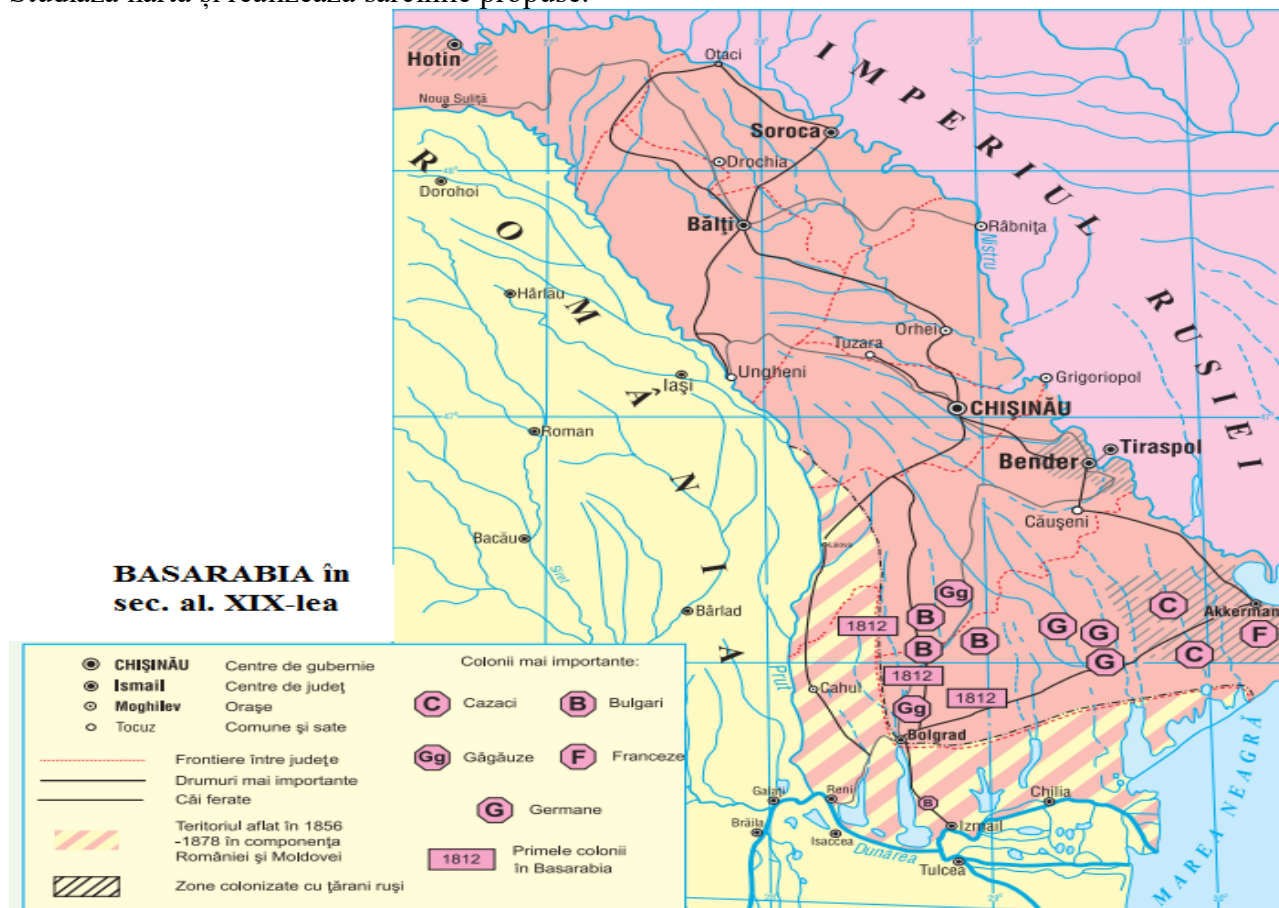
(Michel Schmitz, *The Dacian Threat 101-106*)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică în sursă două acțiuni întreprinse de Imperiul Roman după cucerirea Daciei.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
2	Explică modul în care împăratul Traian a asigurat creșterea economică susținută și pacea relativă la Roma.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
3	Determină opinia autorului despre calitățile de conducător ale împăratului Traian. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior.	L	L
		0	0
		1	1

		2 3 4 5	2 3 4 5
4	<p>Formulează o consecință pentru Imperiul Roman a faptului că <i>Traian a realizat cea mai mare întindere din istoria Imperiului Roman</i>. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric.</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	<p>Apreciază rolul lui Traian în istorie. Argumentează răspunsul.</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

SUBIECTUL al III-lea (19 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

Nr.	Item	Punctaj	
1	<p>Numește un proces istoric pentru care, harta propusă, poate servi ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
2	<p>Identifică principalele grupe de coloniști de pe teritoriul Basarabiei în primii ani după anexarea din 1812. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

		5	5
		6	6
		7	7
3	Elaborează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o consecință a procesului de colonizare a Basarabiei.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Studiază sursele A-D.

SURSA A.

„Criza în Europa s-a declanșat în 1930 și s-a accentuat în anul următor prin masiva retragere a capitalurilor americane din economia europeană. Cel mai puternic a fost afectată economia germană, care în condițiile în care marea majoritate a țărilor își limitează importurile, este nevoită să-și reducă activitatea industrială la 45% din capacitate, generând un șomaj de 43%. Veniturile în agricultură scad cu 30%. Criza din sistemul bancar se declanșează în 1931. ”

(I. Lumperdean, *Istoria economiei*, Cluj-Napoca, 2009.)

SURSA B.

„Anglia a avut mari probleme economice datorită ritmului lent în care s-a dezvoltat economia în primul deceniu interbelic. Criza bancară internațională a creat dificultăți Băncii Angliei, celorlalte bănci engleze din care au fost retrase milioane de lire sterline, forțând guvernul englez în 1831 să renunțe la etalonul aur în condițiile în care moneda engleză se depreciase cu 30%. Producția de oțel și fonta a scăzut la jumătate, determinând o scădere maximă a tonajului flotei comerciale.”

(D. Popescu, *Cataclizme economice care zguduie lumea*, Sibiu, 2008.)

SURSA C.

„Franța este atinsă mai târziu de efectele crizei mondiale. În 1930 se produce o diminuare considerabilă a prețurilor agricole, iar la sfârșitul lui 1931 devalorizarea Lirei Sterline și a altor monede agravează disparitatea între prețurile mondiale aflate în scădere și prețurile franceze

